

Inmätning av Kävlingeån vid Getinge

Bakgrund

Kävlingeåns vattenvårdsprogram har gett Metria och Ekologigruppen uppgiften mäta in sektioner med bottennivåer i Kävlingeån vid Getinge/Gårdstånga. Syftet med inmätningen har att ge ett bättre underlag för bedömning av resningsbehovet i Kävlingeån i anslutning till Getinges gamla industritomt.

Inmätningen skedde av Metria, med hjälp av Ekologigruppen 2022-06-08.

Inmätta sektioner syns i kartan i figur 1.

Kontroll av fixpunkt vid Håstad mölla skedde av Ekologigruppen 2022-07-01.

Utlåtande

Åns botten har på berörd sträcka fördjupats cirka 0,3-0,8 m jämfört med fastställda bottennivåer i dikningsföretaget, se Tabell 1.

På vissa ställen, framförallt där ån svänger, har bottenbredden minskat p.g.a. naturlig sedimentation i innerkurvan. Ån har genom naturlig erosion skapat varierande tvärsektioner jämfört med dikningsföretagets fastställda, vilket är väntat i ett relativt stort vattendrag där vattenflödena formar åfåran genom ömsom erosion och ömsom sedimentation. Svängen vid punkt 63-64 i dikningsföretaget (figur 2) är borttagen sedan E22 anlagts, vilket bör ha ökat den vattenförande kapaciteten.

Då vattennivån är i princip samma från Gårdstånga och ända ner till Håstad mölla vid lågflödesituationer förefaller det uppenbart att dämnet vid Håstad mölla har en påverkan på den vattenavledande kapaciteten på sträckan vid Gårdstånga. Därför mindre troligt att en rensningsinsats på denna sträcka märkbart skulle öka den vattenavledande kapaciteten vid högflödesituationer.

Vid sektion 7 har sedimentation skett i innersvängen samtidigt som fördjupning har skett i yttersvängen, vilket är naturligt. Mellan sektion 3 och 7 Växer knäckepil med låga grenar ut i vattnet, vilket kan ha ökat sedimentationen i kantzonen (se figur 3). På denna sträcka av ån är rensvallarna från dikningens utgrävning relativt höga, vilket inte tillåter ån att översvämma vid högflöden i samma utsträckning som på resterande delar av inmätt sträcka. Lågt belägna svämytor bidrar till ökad vattenförande kapacitet vid högflöden, därför kan sträckan mellan sektion 3 och 7 anses vara mer sårbar.

Gallring av låga grenar från knäckepil kan eventuellt bidra till ökad vattenförande kapacitet mellan sektion 3 och 7. Dock är nettoeffekten något tveksam på grund av dämningseffekten från Håstad mölla.

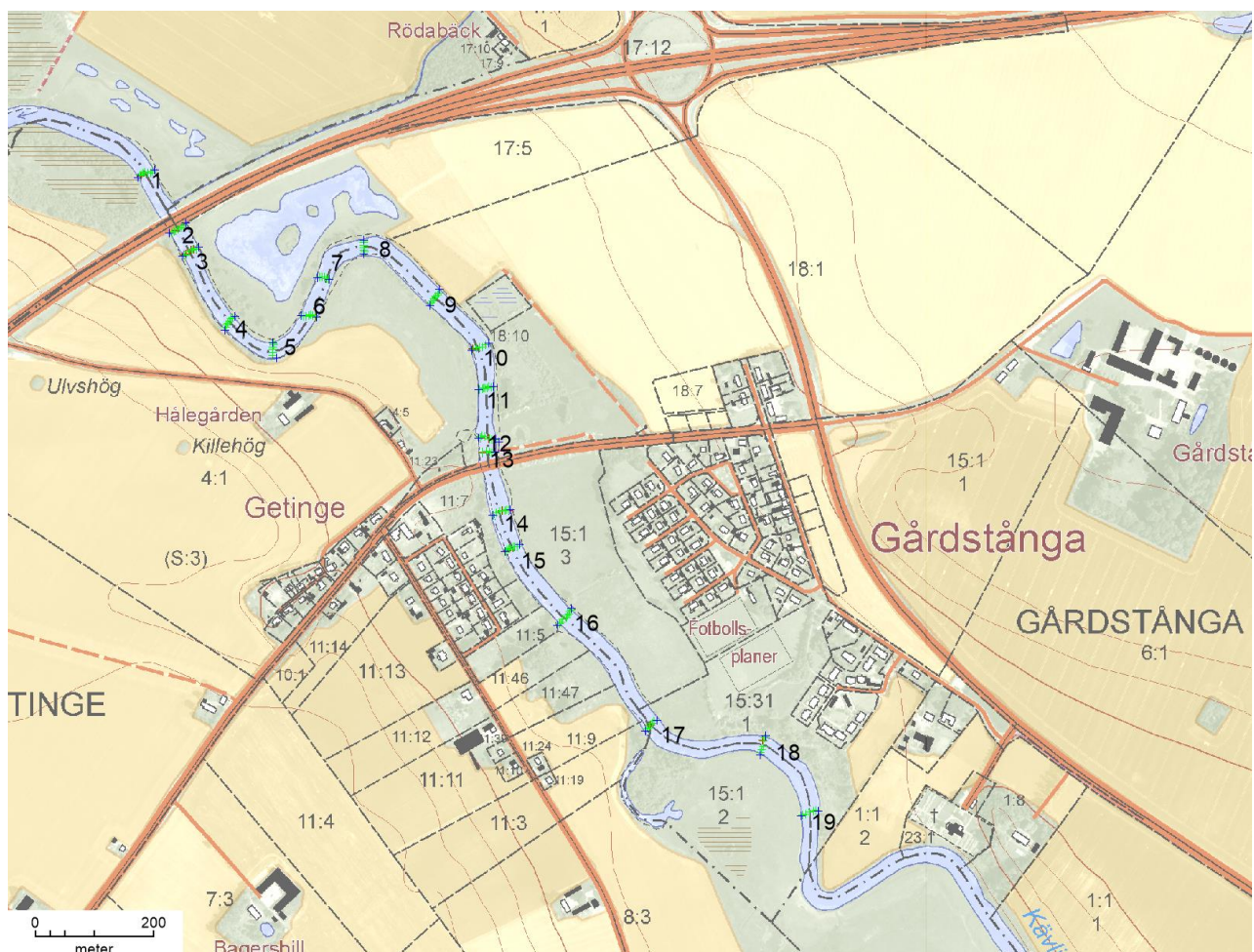
Kontakt Ekologigruppen

Filip Hvitlock

Ekologigruppen AB, Stora Södergatan 8C, 222 23 Lund

Tel: 046-10 67 51

filip.hvitlock@ekologigruppen.se

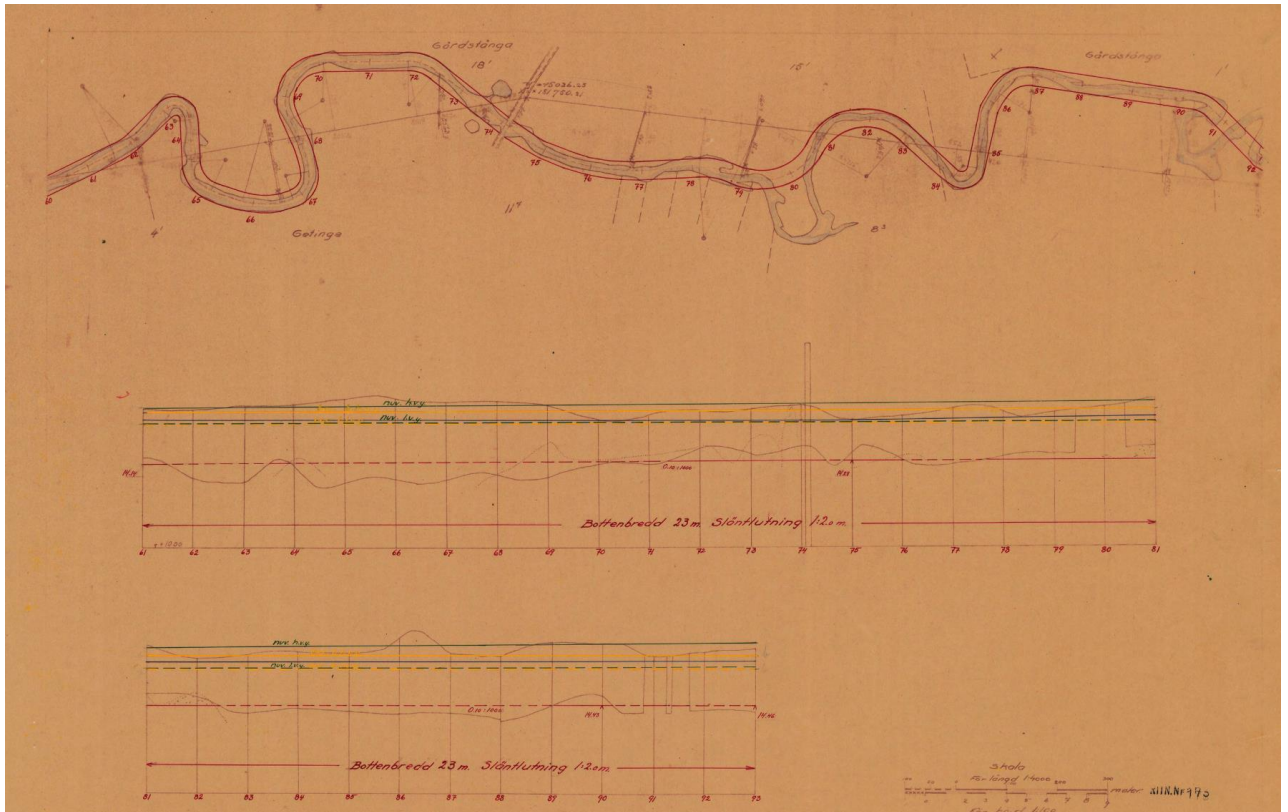

Figur 1. Karta med inmätta numrerade sektioner. Bakgrundskarta: Lantmäteriet via Geodatasamverkan.

Tabell 1. Sammanställning av mätvärdena för respektive sektion. Tabellen ska ses som en sammanfattning, för detaljer se Metrias redovisade material i PDF- och GIS-format. I dikningsföretaget är bottenbredden fastställd till 23 m, med släntlutning 1:2.

Sektion	Bredd vattenyta	Fastbotten bredd och höjd (RH2000)	Sedimenttjocklek	Bottenhöjd i DF (RH 2000)
1	VY ca 30 m	BT ca 20 m + 13,8	0,0-0,4 m sediment	Höjd botten i DF punkt 61 ca +14,42 RH2000
2	VY ca 31 m (vid bro - kross i botten)	BT ca 23 m + 14,0	0,1-0,4 m sediment	
3	VY ca 31 m	BT ca 23 m + 13,6	0,1-0,6 m sediment	
4	VY ca 31 m	BT ca 20 m + 13,6	0,1-0,3 m sediment	
5	VY ca 27 m	BT ca 20 m + 13,7	0,0-0,5 m sediment	
6	VA ca 26 m (osäkert)	BT ca 20 m + 13,8	0,0-0,4 m sediment	
7	VY ca 23 m (osäkert)	BT ca 14 m + 13,8	0,0-0,3 m sediment	
8	VY ca 23 m (osäkert)	BT ca 18 m + 14,0	0,1-0,2 m sediment	
9	VY ca 31 m (vid Getinge industritomt)	BT ca 23 m + 13,8	0,1-1,0 m sediment	
10	VY ca 31 m	BT ca 20 m + 14,2	0,2-1,0 m sediment	
11	VY ca 26 m	BT ca 18 m + 13,9	0,0-0,2 m sediment	
12	VY ca 29 m + exakt 16,34	BT ca 20 m + 13,0	0,1-1,1 m sediment - djuphåla	
13	VY ca 27 m	BT ca 20 m + 14,0	0,0-0,1 m sediment - Vid bro	
14	VY ca 31 m	BT ca 24 m + 14,0	0,0-0,8 m sediment	Höjd botten i DF punkt 75 ca +14,56 RH2000
15	VY ca 27 m	BT ca 20 m + 14,1	0,0-0,4 m sediment	
16	VY ca 37 m	BT ca 20 m + 14,0	0,1-0,2 m sediment	
17	VY ca 27 m	BT ca 20 m + 14,0	0,1-0,7 m sediment	
18	VY ca 34 m	BT ca 23 m + 14,3	0,2-0,8 m sediment	
19	VY ca 30 m	BT ca 23 m + 14,3	0,2-0,5 m sediment	Höjd botten i DF punkt 83 ca +14,64 RH2000

Vattenytans höjd var samma på alla sektioner: + 16,34. Vid lågflöden är vattenytan i princip samma ända ner till Håstad mölla. Bottenbredderna är att betrakta som osäkra då transekterna mättes in med punkter med flera meters avstånd.

Figur 2. Ur dikningsföretagets handlingar. Svängen vid punkt 65 är borttagen (E22).
 Inmätning 2022 skedde från punkt 83 till 62.

Figur 3. Bild nära transekt 7. Knäckepil växer med låga grenar ut i ån. Sedimentation har skett i innersvängen samtidigt som fördjupning har skett i yttersvängen, vilket är naturligt.